

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.093/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a képviselő1 (Cím6; ügyintéző: dr. Burján Zsuzsanna kamarai jogtanácsos) által képviselt **Felperes1** (felperes címe) felperesnek – a Dr. Skalityk Andrea kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen munkabérelletmény, egyéb anyagi juttatások megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 5.M.70.146/2021/23. számú ítélete ellen az alperes 24. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 37.500 (harminchétezer-öttség) forint együttes első- és másodfokú per költségét.

A le nem rótt 15.000 (tizenötezer) forint elsőfokú és 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2022. február 11-én kelt 5.M.70.146/2021/23. számú ítéletével kötelezte az alperest elmaradt juttatás címén 500.000 forint és annak késedelmi kamata, valamint 40.000 forint per költség megfizetésére az alperes javára. Akként rendelkezett, hogy az eljárással felmerült 15.000 forint illetéket az állam viseli.

[2] A megállapított tényállás szerint a felperes 2014. július 2-tól állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel. 2020. március 4-ig az Klinika titkárságvezetői feladatait végezte, majd ezt követően szóbeli megállapodás alapján oktatásszervező munkakörbe került át. Új munkakörében ténylegesen 2020. március 11-13. között, 3 munkanapon végzett munkát. Ezt követően 2020. március 16-31. napjáig betegszabadságon, 2020. április 1-20. napjáig szabadságon, 2020. április 21. napjától július 21. napjáig fizetés nélküli szabadságon volt. Ezután munkába állt és 2020. december 20-án lemondással szűnt meg a jogviszonya.

[3] A felperes 2020. július 1. napján nem kapta meg a 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelettel megállapított 500.000 forint összegű rendkívüli juttatást, ezért felszólította az alperest a teljesítésre, majd annak eredménytelenségét követően fizetési meghagyásos eljárást indított.

[4] Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Eütev.) 4. § a) és b) pontja, a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatásról szóló 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. § (1), (7) és (13) bekezdései, valamint 2. § (1) bekezdése alapján megalapozottnak találta.

[5] Rögzítette, hogy a perbeli jogkérdés elbírálása során az alperes a perben tett nyilatkozatával azt nem vitatta, hogy a felperes az Eütev. szerint egészségügyben dolgozónak minősül. Megállapította, hogy az alperes a 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. § (7) bekezdésének hatálya alá tartozik, vagyis orvos-egészségtudományi képzést folytató felsőoktatási intézmény. Emiatt működésének egyik lényegi eleme az oktatás, ezen belül annak szervezése, így a felperes oktatásszervező munkaköre az alperes működőképességének biztosítását hivatott szolgálni.

[6] Nem értett egyet az alperes azon álláspontjával, hogy a felperes nem tartozik a 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. § (7) bekezdésének hatálya alá amiatt, hogy munkaköre nem kapcsolódik a betegellátáshoz, csak az oktatási tevékenységhez. Úgy foglalt állást, hogy a kormányrendeletből az következik, hogy a rendkívüli juttatásra való jogosultság nem csak azokat az egészségügyi dolgozókat illeti meg, akinek feladatai a betegellátáshoz kapcsolódnak. A felperes erre jogosultságot szerzett egészségügyben dolgozóként, mivel betegellátást nyújtó intézmény működtetésében vett részt és jogviszonya 2020. április 1-jén és azt követően is fennállt. Mivel a kormányrendelet nem határozott meg többletfeltételt a rendkívüli juttatás tekintetében, így nincs jelentősége annak, hogy a felperes a veszélyhelyzet kihirdetését követően tényleges hány napot dolgozott, végzett-e többletmunkát.

[7] A jogkérdésben való döntésre figyelemmel elutasította a felek bizonyítási indítványait, nem bírt ugyanis relevanciával, hogy a felperes a 2020 márciusában, illetve 2020

júniusában felajánlott munkavégzési lehetőséget, a betegellátáshoz kapcsolódó feladatokkal bővített munkakört nem fogadta el, ahogy az sem, hogy az alperesnek felróható volt-e, hogy a felperes nem szerezte meg az oktatásszervezői munkakörhöz szükséges tudást.

[8] A pertárgy értékét 500.000 forintban határozta meg. Az alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (1) és (2) bekezdése, 83. § (2) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján kötelezte a fizetési meghagyásos eljárás díjából és a jogtanácsosi munkadíjból álló felperesi perköltség viselésére. Az alperes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 96. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az illeték állam általi viseléséről.

Az alperes fellebbezése

[9] Az alperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[10] Érvelése szerint az elsőfokú ítélet nem felel meg a Pp. 346. § (5) bekezdésének, mivel az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és hibás összefüggések alapján állapította meg, az indokolás is hiányos, továbbá az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem megfelelő módon értékelte és indokolás nélkül bizonyítottanak fogadott el olyan felperesi nyilatkozatokat, amelyekkel szemben a bizonyítási indítványt elutasította.

[11] Az elsőfokú ítélet nem tartalmazza azt a lényeges tény, hogy a felperes az új munkaköre szerint megváltozott új feladatai teljesítését nem vállalta, továbbá három oktatásszervező dolgozott az I. számú Sebészeti Klinikán, és közülük egyedül munkatárs1 részesült rendkívüli juttatásban, mivel az ő feladatai a felperesével ellentétben szorosan kapcsolódtak az alperes betegellátási tevékenységéhez. A járvány miatt az oktatók munkaterhe megnövekedett, a digitális oktatás miatt az online órákat gyakran a műtőkből vagy az ügyeleti időszak alatt a betegek mellől tartották meg az oktatók, ezek technikai feltételeit az oktatásszervezők biztosították, akik napi rendszerességgel keresték fel a betegellátó helyiségeket az informatikai eszközök beállítása érdekében. Így az oktatásszervezők a korábbiakkal ellentétben nem az irodákban végezték feladataikat, a felperes azonban a megváltozott munkafeltételekkel való munkavégzést kategorikusan megtagadta, ezért a perbeli juttatásra nem jogosult.

[12] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás pontosításra szorul, ugyanis a felperes új munkaköre miatti pszichés és fizikai megterhelésre hivatkozva betegállományba vonult 2020. március 16-31. között, majd rendes szabadságát kérte kiadni április 1-20. között, ezt követően pedig fizetés nélküli szabadságot kért április 21. és július 21. között. Az elsőfokú ítélet abban is pontosításra szorul, hogy a fizetés nélküli szabadság lejártát követően a felperes nem a korábbi munkakörében, hanem egy másik szervezeti egységnél, más munkakörben dolgozott, majd saját maga kérte a felmentését. Oktatásszervezői munkakörben 2020. március

11-13. között 3 munkanapon túlmenően egyetlen napot sem dolgozott, semmilyen többletfeladatot nem teljesített a veszélyhelyzet alatti munkavégzése során. A ténylegesen megnövekedett feladatok és többletmunka elvégzésére új munkavállalót kényszerült felvenni a munkáltató, mivel azokat a felperes nem kívánta ellátni.

[13] A perben irányadó kormányrendelet értelmezését sem helyesen végezte el az elsőfokú bíróság. E körben fenntartotta azt az álláspontját, hogy a Korm.rendelet 1. § (7) bekezdésének hatálya alá nem tartozott a felperes, mivel munkaköre, feladata egyáltalán nem kapcsolódott a betegellátáshoz, csak az oktatási tevékenységhez. Az elsőfokú bíróság e körben kizárólag meggyőződését rögzítette, és érvelése is jogszabályellenes. A kormányrendelet ugyanis különbséget tesz oktatási tevékenységet végző és nem végző egészségügyi szolgáltatók között az 1. § (7) bekezdésében, valamint a címe már önmagában is tartalmazza azt, hogy a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunka elismeréseként biztosítja az egyszeri juttatást. Ellenkező esetben kiüresedik és fölösleges az egészségügyi intézmények bármilyen megkülönböztetése. Annak is relevanciája van, hogy a juttatást nem az egészségügyi szolgáltatók forrásaiból kell kifizetni, hanem az Egészségügyi Alapból nyújtott támogatás terhére. Ez azt is jelenti, hogy a támogatás felhasználását 3 éven belül ellenőrzi az arra jogosult hatóság. Mindezek okán az ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:8. §-a és 6:10. §-a szerinti értelmezési alapelveket is.

[14] Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul utasította el a tanúk meghallgatására tett bizonyítási indítványokat is. Mindezekkel azt kívánta igazolni, hogy csak az az oktatásszervező kapta meg a juttatást, aki a veszélyhelyzettel összefüggésben felmerült többletfeladatokat látott el, míg azt megelőzően a közfinanszírozott egészségügyi ellátást nyújtó intézmény működtetésében nem vett részt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[15] A felperes az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, teljeskörűen fenntartva az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait.

[16] Hangsúlyozta, hogy a felek között szóbeli megállapodás jött létre, amellyel új oktatásszervezői munkakörét kifejezetten elvállalta, azonban önhibáján kívül beteg lett, így feladatait nem tudta elvégezni. Kiemelte, hogy az alperes nem biztosította a megfelelő betanítást kifejezett kérése ellenére sem, ahogy a NEPTUN rendszerhez való hozzáférést sem, holott munkáltatóként kötelezettsége lett volna a munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása. Rámutatott továbbá, hogy munkatárs² oktatásszervezői munkakörben foglalkoztatottként azért nem részesült rendkívüli juttatásban, mert 2020. április 1-jén még nem állt alkalmazásban az alperesnél.

[17] Kiemelte, hogy a Alperes¹en 2020. március 23-án kezdődött meg a távoktatás, az oktatásszervezői kibővített, a betegellátó helyiségek, illetve a műtétet végző oktatók felkeresésével kapcsolatos feladatokat ekkortól kellett ellátni. Ebben az időpontban azonban

már betegállományban volt, ezért vitatta azt az alperesi állítást, hogy megtagadta volna a munkavégzést. Távollétének jogcíme betegszabadság volt, míg a fizetés nélküli szabadságot idős édesanyjának ápolására kérte, amelyhez háziorvosi igazolást is mellékel.

[18] Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a kormányrendeletben rögzített feltételeket a perbeli juttatásra való jogosultság kapcsán, abban ugyanis a jogviszony fennálltán túl az 1. § (13) bekezdésében kizárólag az a követelmény szerepel, hogy a jogviszony 2020. április 1. napján fennálljon. A jogalkotó célja az volt, hogy egyfajta gesztust tegyen az egészségügyi dolgozók és az egészségügyben dolgozók felé a teljesített szolgálatukért cserébe, nem pedig az, hogy a veszélyhelyzet alatt végzett esetleges többletmunkát kompenzálja. Kizárási feltételként nem szerepel a fizetés nélküli szabadság, vagy szabadság miatti távollét jogcíme. Az alperes jogellenesen és önkényesen zárta ki a rendkívüli juttatásra jogosultak köréből, jogellenesen további többletfeltételeket állapított meg, figyelmen kívül hagyva az egyenlő bánásmód követelményét is. Az alperes rosszhiszemű eljárásának oka kizárólag az volt, hogy visszautasította a távmunkavégzést betegsége, illetve idős szülője ápolása, valamint a megfelelő betanítás és hozzáférési jogosultság hiánya miatt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[19] A fellebbezés alapos.

[20] Az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg, azonban az abból levont jogi következtetéseivel, az irányadó jogszabályok értelmezésével azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet a perbeli juttatásra való jogosultság kapcsán.

[21] A 275/2020. (VI. 12.) Korm.rendelet 1. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm.rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló Eütev. szerinti egészségügyi és egészségügyben dolgozó, valamint a (8)-(9) és (12) bekezdés szerinti személy egyszeri rendkívüli juttatásra a (2)-(16) bekezdésben foglaltakra figyelemmel jogosult.

[22] A (7) bekezdés szerint az orvos- és egészségtudományi képzést folytató felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: egyetem) esetében kizárólag a közfinanszírozott egészségügyi ellátásban közvetlenül részt vevő egészségügyi dolgozó, valamint a közfinanszírozott egészségügyi ellátást nyújtó intézmény működtetésében részt vevő egészségügyben dolgozó jogosult a rendkívüli juttatásra.

[23] Az alperesi intézmény a felek által nem vitatottan orvos- és egészségtudományi képzést folytató felsőoktatási intézmény, így a perbeli igény elbírálásakor a 275/2020 (VI.

12.) Korm. rendelet 1. § (7) bekezdésében kifejezetten az orvos- és egészségtudományi intézményekre megjelölt speciális feltételeknek való megfelelést kellett megvizsgálni. A jogszabály szövegének értelmezése során a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a Ptk. 6:8. §-ának és 6:10. §-ának rendelkezéseit nem lehetett figyelembe venni, mivel azok a jognyilatkozatok értelmezésére vonatkozó elveket tartalmazzák.

[24] Az irányadó tényállás szerint a felperes munkaköre 2020. március 4-től az I. számú Sebészeti Klinikán oktatásszervezői munkakörre módosult, a felperes keresetlevelében maga adta elő, hogy ettől az időponttól ügyintézői munkakörben látott el feladatokat az alperes tanulmányi irodájában.

[25] A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 97. § (1) bekezdés a) pontja szerint az orvos- és egészségtudományi képzést folytató egyetem (egészségügyi felsőoktatási intézmény) a felsőoktatási intézmény részeként klinikai központot működtethet. A 97/A. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a klinikai központ részt vesz az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvényben foglaltak, valamint az Eütv. szerint a területi egészségügyi szolgáltatások nyújtásában, a szakellátás különböző progresszivitású szintjei szerinti betegellátásban, valamint a b) pont szerint a tancélú gyógyító-megelőző tevékenység keretében az egészségügyi felsőoktatási intézmény képzési és kutatási feladatainak ellátásában. A (2) bekezdés szerint finanszírozási szerződés az a) pont szerinti tevékenység ellátására köthető az egészségbiztosítási szervvel a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben meghatározottak figyelembevételével.

[26] A fentiek értelmében az alperes tevékenysége elkülönül egészségügyi szolgáltatások nyújtására és az oktatási – képzési, kutatási – feladatok megszervezésére, teljesítésére. A felperes munkaköri feladatai a perben releváns, a 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. § (13) bekezdése szerinti időpontban kizárólag az alperes oktatási tevékenységét ellátó szervezetéhez kapcsolódtak. Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy az a körülmény, hogy esetlegesen a felperes besegített korábbi felettesének saját betegei előjegyzésében a munkakörének módosítását követően, nem értékelhető a munkaköri feladat teljesítéseként és így a juttatásra való jogosultságot sem alapozhatja meg.

[27] A 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet az 1. § (7) bekezdésében rögzített szabályozással az egyetemek esetében nem biztosít alanyi jogosultságot az egyszeri juttatásra valamennyi foglalkoztatott részére. Megfogalmazásából – figyelemmel a rendkívüli juttatás kifizetésének a jogszabály címében megjelenített céljára is – az állapítható meg, hogy a közfinanszírozott egészségügyi ellátást nyújtó tevékenységhez kötődő munkavégzésre, az egyetem ezen tevékenységi köréhez tartozó működésben való részvételre szűkítette le a jogalkotó a jogosulti kört. Ezért volt helyes az alperes azon hivatkozása, hogy a juttatás az egyetemi klinikák esetében a betegellátáshoz és az ahhoz köthető tevékenységekhez kapcsolódik a Korm. rendelet 1. § (7) bekezdésének speciális rendelkezése értelmében. Mindezekből következik az is, hogy az oktatásszervező által ellátott tevékenységnek, és nem

annak a körülménynek volt relevanciája, hogy egyébként az az oktató, akivel a felperes az ügyintézés során kapcsolatban áll, a képzési feladatokon túl a betegellátásban is részt vett.

[28] Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita eldöntéséhez – mint szükségtelent – megalapozottan mellőzte a felek által felajánlott bizonyítást. A fellebbezésben hivatkozottak körében a tényállás pontosítása szükségtelen volt. A felperes munkakörének módosítására vonatkozó indokok és a fizetés nélküli szabadság iránti kérelem indokai a per eldöntése szempontjából nem bírtak jelentőséggel. Az a körülmény, hogy az alperes egyedi elbírálás alapján esetlegesen a jogszabályi feltételek hiányában rendelkezett egyes egészségügyi dolgozók, vagy egészségügyben dolgozók javára a rendkívüli juttatás kifizetésről, nem teremti meg a jogosultságot a felperes számára, az a kereseti kérelmét nem teszi megalapozottá. A vonatkozó jogszabályból a felperes rendkívüli juttatásra való jogosultsága nem vezethető le, jogsérelem hiányában az egyenlő bánásmód megsértése fogalmilag kizárt. A töretlen bírói gyakorlat értelmében nem alapozhatja meg az egyenlő bánásmód megsértésére alapított igényt az a körülmény, ha a munkáltató a jogszabály eltérést nem engedő (kógens) rendelkezése ellenére – téves jogértelmezés vagy egyéb ok miatt – másoknak magasabb vagy több juttatást biztosít (EBH2009. 2080. II.).

[29] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a keresetet elutasította.

Záró rendelkezések

[30] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes első- és másodfokú eljárással felmerült perköltségét. Ennek összegét a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti felszámítás alapul vételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4. § (1) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú bíróság.

[31] A pertárgy értéke a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján 500.000 forint volt. Az első- és másodfokú eljárás illetéke az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerint alakult, amelyet a pervesztes felperes helyett – munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán – a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam visel.

[32] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. június 7.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró